

NARABIAĆ (41) *vb impf*

Pierwsze i trzecie a jasne (w tym w pierwszym 1 r. błędne znakowanie), drugie pochylone (w tym 5 r. błędne znakowanie).

inf narąbiać (10). \diamond *praes 3 sg* narąbią (4). \diamond *3 pl* narąbiają (12). \diamond *praet 3 sg m* narąbiął (4). *n* narąbiało (1). \diamond *3 pl m pers* narąbiali (3). \diamond *con 3 sg m* by narąbiął (2). \diamond *part praes act* narąbiając (5).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Posługiwać się czym, pomagać sobie, uciekać się do czego [czym] (39)* : Tą maścią możesz narabiać na każdy dzień. *FalZioł* V 100; vchwycili lie obádwá zarko wpálfy/ [...] Piecinig grubością ciáń/ Ruśin zaś czerstwością nárabiał *StrykKron* 134, 135.

W charakterystycznych połączeniach: narabiać maścią; narabiać chybkością, czerstwością, grubością ciała.

a. *O abstraktach (przeważnie o sposobach postępowania) (36)* : *RejJóz* D3v; *RejKup* Aav; *BielKron* 195; *SarnUzn* E4v, F3v; tym rády trzeba/ ktorzy [...] więcey rozumem nárabiáią. *SienLek* 3v; *GórnDworz* Ff7; *CzechEp* 77; *NiemObr* 75, 173; *Chytrością/ á* wykretami naywięcey v was nárabiáią. *GórnRozm* F2v; gdzie Lwią łkorą czemu dołyć vczynić nie może/ tám Lfią trzebá nárabiáć. Tho ieft/ gdzie mocą nie możesz/ tám zdráda. *Phil* P3, R2; *WujNT* 17; *SarnStat* 46; *KlonKr* F3; *GosłCast* 56; *KlonWor* **1, **2, 7, 67, 72, 73, 81; [że nad podane artykuły przez W.K.M. niemało swych przyczyniali, nie tak dalece rationibus, jako uporum narabiając. *AktaSejmikPozn* 1600/227].

[*W połączeniu szeregowym: tam [przy obłożnie chorym] sługa Kościelny/ tym pilniei a wiecei [!]/ słowem ma narabiać/ przynauczać y ciełfyć/ ażby fię tą ciężkość a brzydliwość vřpokoń/ ażeby tak Sacramentu vlżyć mogł. UstKościel* 177v.]

W charakterystycznych połączeniach: narabiać chytrnością, cnotą, dobrocią, groźbą, łapaczkami, mocą (2), mową, obłudnością, podobieństwem, prawdą, prośbą, rozumem, lisią skorą, sofistyką, strachem, szelmsztukiem, sztuką (sztukami) (3), śmiechem, tradycjami apostołskimi, tyraństwem, wątpliwością, wykretami, wymowkami, zbytkiem, zdradą (3), złością; z sofistyką narabiać; narabiać ciemną nocą, ukradkiem.

Zwroty: »fałszem (i wykrety), fałszywym świadectwem narabiać« (7:1): tym fałszem niktby nie nárabiał/ kiedyby w cnotach/ ták iáko y w nych rzemięłach wyuczenie było GórnDworz Ee8v; *WujJud* 36v *marg*, 226 *marg*, L13v, Mm5v; *KochPs* 7; *LatHar* +5, 709.

»obłudą (a. obłudnością, a. zdradą) narabiać« [*szyk zmienny*] (4): Iedno żebych ia tego nigdy niechciał/ áby Dworzánin obłudnością/ á zdráda nárabiáć miał *GórnDworz* Cc7; *CzechRozm* 253; *Sich* ftellen. Obłudą nárabiáć. *Simulare. Uti simulatione. Caląg* 447b; *CzechEp* 209.

[»sofistyką narabiać«: Nie trzeba fię przeto zá słówká chwytać/ nie trzebá fyllab liczyć/ áni Sofistyką nárabiáć/ ále trzebá przedśiwzięcie Páná Chriřtuřowe dobrze poiąć *BudUrząd* 52v.]

2. *Współdziałać [z kim] (2)* : NAprzód/ żadného rozerwánia między łobą nie czynić/ áni dířmembráciéy żadnéy dopuścić/ iáko w iednéy nierozdzielnéy R.P. áni iedná część bez drugiéy Páná łobie obiéráć/ áni *facione priuata* z inřzym nárabiáć. *SarnStat* 117 [*idem*] 120.

Synonim: 1. »pomagać sobie«.

Formacje współrdzenne cf ROBIĆ.

Cf **NARABIAJĄCY**, NARABIANIE

DJ